

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 100.939 van 20 november 2001
in de zaak A. 72.170/XII-1347.**

In zake : David POUPAERT,
die woonplaats kiest bij
advocaat L. VANDEBUERIE,
kantoor houdende te OOSTKAMP,
Brugsestraat 165

tegen :

de provincie OOST-VLAANDEREN.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat David POUPAERT op 21 november 1996 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van 17 september 1996 van de delibererende klassenraad van het tweede jaar - derde graad haartooi BSO van het Provinciaal Instituut voor Haartooi en Schoonheidszorgen te Gent waarbij hem een C-attest wordt toegekend;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door adjunct-auditeur D. MAREEN;

Gelet op de beschikking van 8 juni 1998 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 10 september 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 16 oktober 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad G. VAN HAEGENDOREN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat L. VANDEBUERIE, die verschijnt voor verzoeker, en van bestuurssecretaris H. HILLAERT, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur D. MAREEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1. Gedurende het schooljaar 1995-1996 volgt verzoeker de leergangen van het tweede jaar van de derde graad haartooi beroepssecundair onderwijs (BSO) aan het Provinciaal Instituut voor Haartooi en Schoonheidszorgen (PIHS) te Gent.

Voor het geheel van het jaar behaalt verzoeker een totaal van 68,55%, met drie tekorten, voor de vakken “maatschappelijke vorming” (98/240), “plastische opvoeding” (52/120) en “TV herenkappen (plichtenleer)” (52/120).

2. Op 27 juni 1996 beslist de delibererende klassenraad om verzoeker niet geslaagd te verklaren en hem dienvolgens een C-attest te verlenen. Na bezwaar van verzoeker over deze beslissing wordt op 9 september 1996 de beroepscommissie samengeroepen. Na verzoeker en de directrice van het PIHS te hebben gehoord geeft de beroepscommissie het advies om de klassenraad opnieuw bijeen te roepen, en dit op grond van de volgende overwegingen :

- “- de eindbeslissing van de klasseraad (C-attest) lijkt eerder geïnspireerd door het sanctioneren van bepaalde tekortkomingen ten aanzien van het schoolreglement (laattijdig afgeven van taken, niet tijdig melden van afwezigheden) en het remediëringssysteem (hij volgde geen remediëring voor het vak maatschappelijke vorming) dan door de eigenlijke resultaten (een tekort van 37 punten op een totaal van 240 voor maatschappelijke vorming, een tekort van 8 punten op een totaal van 120 voor plichtenleer; een totaal eindresultaat van 68,59 %). Het spreekt vanzelf dat de regels van de school moeten nageleefd worden. Ook het gehanteerde remediëringssysteem is zeer waardevol. Maar de beslissing van de klasseraad lijkt een te zware sanctie voor de aangehaalde tekortkomingen.
- met betrekking tot het vak maatschappelijke vorming is er in het tweede en derde trimester voor wat het dagelijks werk betreft een discrepantie

tussen de punten op het tussentijdig rapport en de punten op het trimestrieel rapport.

In het tweede trimester behaalde hij één maal 6 op 10 en was hij één maal afwezig. Op het trimestrieel rapport krijgt hij 6 op 40.

In het derde trimester behaalde hij 9 op 10. Op het trimestrieel rapport krijgt hij 23 op 40.

- het slechte resultaat voor plichtenleer is vooral een gevolg van het feit dat hij de kaft te laat afgegeven heeft. Volgens de heer Poupaert kon hij de kaft niet tijdig afgeven omdat de leraar niet aanwezig was in de leraarszaal (hij was naar een begrafenis). Daarom heeft hij de kaft later afgegeven op het examen. Omdat dit te laat was, kreeg hij 0. Ook al is het zo dat de heer Poupaert de kaft eerder kon afgeven, dan nog is dit een te zware sanctie.
- de heer Poupaert wil zich vestigen als zelfstandig herenkapper. Zijn punten voor praktijk herenkappen zijn uitstekend (eerste trimester : 160 op 200; tweede trimester : 166 op 200, derde trimester : 160 op 200). Ook zijn andere resultaten voor praktijkvakken zijn goed. Voor BSO-leerlingen moet dit bij de eindbeoordeling een zeer belangrijk criterium zijn.
De heer Poupaert heeft evenwel moeite met het studeren van theoretische vakken, zeker als het over grote hoeveelheden gaat (vandaar zijn zeer slechte resultaten voor de examens maatschappelijke vorming in het eerste en het tweede trimester)”;

Dit advies wordt met een 13 september 1996 gedateerd schrijven namens de bestendige deputatie meegedeeld aan de directie van het PIHS, waarbij zij haar “verzoeken met klem dat ernstig rekening wordt gehouden met het gemotiveerd advies van de Interne Beroepscommissie”.

3. Op 17 september 1996 vergadert de klassenraad andermaal en neemt hij de volgende beslissing :

“Poupaert David, geboren te Brugge op 27 juni 1972 wordt als niet geslaagd beschouwd : de klassenraad blijft bij zijn beslissing dd. 30 juni 1996.

Motivatie

1. In bijlage vindt U de uitleg van het toekennen van de punten dagelijks werk voor Maatschappelijke Vorming, TV Herenkappen en Plastische Opvoeding.
2. Tevens willen wij opmerken dat er ook een tekort was voor Plastische Opvoeding, nl. 52/120.
3. Na een goed overwogen discussie en rekening houdend met het verslag van de beroepscommissie werd de motivatie als volgt geformuleerd :
De klassenraad beschouwt betrokkene niet in staat het beroep van haarkapper uit te oefenen. Ondanks alle inspanningen van de leden van de raad, gedurende het schooljaar, en de waarschuwingen uitgebracht vorig schooljaar voor de vakken Maatschappelijke Vorming en TV Herenkappen blijven er ook dit jaar grote tekorten voor deze vakken. Al deze elementen zijn van aard dat de klassenraad niet terugkomt op zijn beslissing dd. 30 juni 1996”;

4. Met een 26 september 1996 gedateerd schrijven deelt de bestendige deputatie de bestreden beslissing aan verzoeker mee als volgt :

“De klasseraad blijft bij zijn beslissing van 30 juni 1996.

U wordt dus als niet geslaagd beschouwd.

De klasseraad heeft deze beslissing als volgt gemotiveerd :

‘De klasseraad beschouwt betrokkene niet in staat het beroep van haarkapper uit te oefenen. Ondanks alle inspanningen van de leden van de raad, gedurende het schooljaar en de waarschuwingen uitgebracht vorig schooljaar voor de vakken Maatschappelijke Vorming en Technische Vakken Herenkappen blijven er ook dit jaar grote tekorten voor deze vakken.

Daarnaast is er een tekort voor Plastische Opvoeding. Al deze elementen zijn van dien aard dat de klasseraad niet terugkomt op zijn beslissing van 30 juni 1996”;

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat het verzoekschrift onontvankelijk is bij gebrek aan uiteenzetting van middelen; dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord zelf “erkent dat dit evenwel niet betekent dat het verzoekschrift uitdrukkelijk de wettelijke of reglementaire bepaling moet vermelden waarvan de schending ingeroepen wordt”, maar hieraan toevoegt dat het “haar niet duidelijk [is] wat de juiste toedracht van de geformuleerde middelen is”;

Overwegende dat verzoeker meermaals in het verzoekschrift de motieven van de bestreden beslissing bestrijdt, uiteenzet waarom deze beslissing naar zijn oordeel onterecht is tot stand gekomen en tot besluit van zijn grieven stelt : “[u]iteindelijk schiet de overheid tekort in haar motiveringsverplichting”; dat de verwerende partij blijkens haar memorie van wederantwoord haar redenen te kennen geeft die het vermeend gebrek aan motieven moeten tegenspreken en dat zij in het verzoekschrift dus minstens ook die grief blijkt te hebben gelezen; dat verzoeker bijgevolg in ieder geval de schending van de materiële motiveringsplicht op onvankelijke wijze aanvoert; dat het verzoekschrift onvankelijk is; dat de exceptie wordt verworpen; dat de vraag of in het verzoekschrift nog andere grieven op onvankelijke wijze geformuleerd worden, slechts aan de orde moet komen indien het middel ontleend aan de schending van de motiveringsplicht ongegrond zou blijken te zijn;

Overwegende dat verzoeker in verband met de schending van de materiële motiveringsplicht aan de inrichtende macht verwijt dat zij zich “de ongemotiveerde beslissing van de klasseraad tot de hare maakt, zonder de grieven, welke tot het gunstig advies van de beroepscommissie had geleid, te weerleggen of

als ongegrond af te wijzen” en aan de delibererende klassenraad dat hij al evenzeer die grieven, die volgens de beroepscommissie gegrond waren en een nieuwe deliberatie verantwoordden, alsmede dat voor hem gunstig advies van de beroepscommissie, niet heeft beoordeeld, of ze minstens niet heeft weerlegd;

Overwegende dat de verwerende partij terecht opwerpt dat de inrichtende macht “alleen de beslissing van de delibererende klasse[n]raad moet meedelen en motiveren met diens motivering”; dat de inrichtende macht zich niet vermag in te mengen in de pedagogische autonomie van de onderwijsverstrekkers; dat immers luidens artikel 5, § 1, van het te dezen toepasselijk besluit van de Vlaamse regering van 13 maart 1991 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna: het organisatiebesluit), de delibererende klassenraad - een emanatie van de inrichtende macht - "als enig orgaan" fungeert op het vlak van de beslissingen inzake het al dan niet geslaagd zijn van leerlingen; dat de inrichtende macht te dezen na kennisname van het advies van de beroepscommissie heeft beslist om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen; dat de delibererende klassenraad vervolgens op 17 september 1996 heeft beslist het C-attest te handhaven; dat de bestendige deputatie vervolgens verzoeker enkel van die beslissing van de delibererende klassenraad onverwijld in kennis heeft gesteld, zoals artikel 70 van het organisatiebesluit het voorschrijft; dat de in laatste aanleg genomen beslissing die voor de Raad van State aangevochten kan worden en die overeenkomstig het genoemd artikel 70 gemotiveerd moet zijn, in dit geval de beslissing van de delibererende klassenraad van 17 september 1996 is; dat het die beslissing en haar motieven zijn die hierna worden onderzocht;

Overwegende dat uit artikel 5, § 1, van het organisatiebesluit eveneens blijkt dat ook de beroepscommissie inzake het al dan niet geslaagd zijn geen beslissingsbevoegdheid heeft; dat het organisatiebesluit niet bepaalt dat het resultaat van het onderzoek van de beroepscommissie aan de klassenraad moet worden voorgelegd; dat uit de opbouw van de procedure echter logischerwijze volgt dat het resultaat van het onderzoek weliswaar in de eerste plaats moet dienen ter voorlichting van de inrichtende macht maar in voorkomend geval, namelijk als die op grond van het onderzoeksresultaat beslist dat de klassenraad opnieuw dient samen te komen, ook ter voorlichting van de klassenraad zelf; dat het advies van de beroepscommissie een gegeven vormt waarmee de klassenraad verplicht is rekening te houden;

Overwegende dat aan het aangehaalde advies van de beroepscommissie overwegingen ten grondslag liggen die tweeërlei van aard zijn; dat de commissie eensdeels opmerkingen formuleert met betrekking tot het toekennen van de punten voor de vakken “maatschappelijke vorming” en “TV herenkappen (plichtenleer)”; dat zij anderdeels in het algemeen -ongeacht de eventuele gebreken aan de puntenberekening van die twee vakken en dus gegeven die tekorten zoals oorspronkelijk vastgesteld door de klassenraad- de eindbeslissing van de klassenraad om een C-attest toe te kennen met een totaal eindresultaat van 68,59% “een te zware sanctie voor de aangehaalde tekortkomingen” noemt, eerder geïnspireerd door bepaalde tekortkomingen bij verzoeker ten aanzien van het schoolreglement en het remediëringssysteem dan door zijn eigenlijke resultaten, en voorts opmerkt dat verzoekers resultaten voor de praktijkvakken goed tot uitstekend zijn, hetgeen volgens de beroepscommissie voor BSO-leerlingen bij de eindbeoordeling een zeer belangrijk criterium moet zijn;

Overwegende dat de delibererende klassenraad om verzoeker niet geslaagd te verklaren weliswaar verwijst naar “de grote tekorten” die verzoeker behaalde, ondanks de inspanningen van de leerkrachten, voor de vakken “maatschappelijke vorming” en “TV herenkappen (plichtenleer)” en naar het tekort voor het vak “plastische opvoeding”; dat de klassenraad, zelfs indien hij meende de tekorten voor deze vakken te kunnen handhaven en in de veronderstelling dat op de berekening van de punten niets is aan te merken, ingevolge het advies van de beroepscommissie ook de motieven kenbaar moest maken waarom hij verzoeker met de gegeven tekorten niet geslaagd kon verklaren, niettegenstaande de behaalde resultaten voor de praktische vakken - mede rekening houdend met de vaststelling door de beroepscommissie dat verzoeker zich wil vestigen als zelfstandig beroeps-kapper en haar advies dat voor BSO-leerlingen de resultaten voor dergelijke vakken een zeer belangrijk criterium zijn - en niettegenstaande het totaal eindresultaat - mede rekening houdend met de vraag van de beroepscommissie of de eindbeslissing niet eerder geïnspireerd was op andere tekortkomingen van verzoeker dan op de eigenlijke resultaten; dat de klassenraad heeft nagelaten zulks te doen, nu hij zich zonder nadere uitleg beperkt heeft tot het formuleren van de opmerking betrokkene niet in staat te achten “het beroep van haarkapper uit te oefenen”; dat die beoordeling alleen reeds omwille van de opmerkingen van de beroepscommissie niet dermate klaarblijkelijk is dat zij geen nadere ondersteuning behoeft; dat hetgeen de klassenraad als een loutere bewering heeft geformuleerd geen wettig motief is dat in rechte aanvaard kan worden; dat die bewering achteraf tevergeefs door de

verwerende partij in haar memorie van antwoord en in haar laatste memorie nog wordt uitgebreid, toegelicht en geduid “[om aan te tonen] dat de delibererende klasseraad met de overweging dat [h]ij verzoeker niet in staat acht om het beroep van haarkapper uit te oefenen heeft geantwoord op de vraag van de beroepscommissie”; dat de verwerende partij immers niet aantoonst dat die motieven kunnen worden toegeschreven aan het enig bevoegde orgaan, de delibererende klassenraad, op het ogenblik van zijn beslissing, terwijl overigens het voorbijgaan aan het advies van de beroepscommissie een uitdrukkelijke verwoording in de beslissing zelf vroeg; dat het middel in die mate gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 17 september 1996 van de delibererende klassenraad van het tweede jaar - derde graad haartooi BSO van het Provinciaal Instituut voor Haartooi en Schoonheidszorgen te Gent waarbij David POUPAERT een C-attest wordt toegekend.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twintig november 2001, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D. VERBIEST.